

lisans 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise- itirazin-reddi - Set 1

1-) Sonuç kısmında hadislere karşı aceleyle itiraz eden kişiye yöneltilen temel uyarı nedir? (19 kelime)

Bir rivayeti yanlış anlayıp

2-) Metinde geçen on esasın böyle bir itirazı durdurmada nasıl bir işlev gördüğü belirtiliyor? (14 kelime)

Bu esasların, kişiyi

3-) Bir rivayette gerçek bir kusur var sanılırsa, metne göre bu kusur kime nisbet edilmelidir? (11 kelime)

Öncelikle hadise

4-) Rivayette hakiki bir problem yoksa, yanlışlık nerede aranmalıdır? (8 kelime)

Anlamada yapılan

5-) Metne göre hadisleri inkâr veya reddetmek isteyen kişinin önce neyi yapması gerekir? (10 kelime)

Önce bu

6-) Buradaki düşünce örgüsünde “önce ilkeleri değerlendirme, sonra hüküm verme” yaklaşımı neyi göstermektedir? (12 kelime)

Dini metinler hakkında

7-) Metin, akla aykırı gibi görünen bir hadisle karşılaşan kimseye nasıl bir tutum tavsiye ediyor? (16 kelime)

Hemen reddetmek yerine bunun

8-) “İlişme” şeklindeki uyarı, metnin üslubu açısından nasıl anlaşılmalıdır? (13 kelime)

Delilsiz ve aceleci

9-) Bu pasajın ana fikrini bir cümleyle nasıl ifade edersin? (15 kelime)
Hadislerde zorluk görüldüğünde

10-) Metnin bütününde savunulan temel ilke nedir? (11 kelime)
Hadisler karşısında

lisans 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise- itirazin-reddi - Set 2

1-) Son bölümde eleştirilen kişi hangi özelliklerle tasvir edilmektedir?
(16 kelime)

Adaletsiz, dikkatsiz, imanı zayıf,

2-) Bu sıfatların bir arada verilmesi, kişinin hangi yanlış tutumunu öne
çıkıyor? (15 kelime)

Kendi aklını yeterli

3-) Metinde hadisler üzerinden dolaylı biçimde hangi daha büyük
makama zarar verme tehlikesinden söz ediliyor? (10 kelime)

Resûlullah'ın güvenilirliğine

4-) On esasın “seni inkârdan vazgeçirir” denmesi ne anlama gelir? (17
kelime)

Bu ilkelerin, görünen güçlüğü

5-) “Kusur bize aittir” düşüncesi, bilgi ahlakı bakımından hangi erdemi
öğretir? (12 kelime)

Kendi anlayışının sınırlı

6-) Metin, hadise değil de anlamaya dönük hata ihtimalini öne çıkararak
hangi yöntemi benimsemektedir? (10 kelime)

Metni suçlamadan

7-) Bir kişinin hadisi reddetmek için önce bu esasları geçersiz sayması
gerektiği söylenirken hangi mantık kuruluyor? (16 kelime)

Hadisleri savunan temel çerçeveye

8-) Akla ters gibi görünen bir rivayet karşısında üç ihtimalden söz edilmesi hangi ihtiyatı gösterir? (10 kelime)
Metnin farklı

9-) Bu parçadan çıkan en önemli uyarı nedir? (12 kelime)
Hadisleri değerlendirirken kibirli

10-) Bu parçayı bir öğüt cümlesine dönüştürsen nasıl söylersin? (13 kelime)
Hadislerde güçlük görünce

lisans 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi - Set 3

1-) Sonuç bölümünde bir rivayetin ilk bakışta gerçekte uyuşmuyor görünmesi nasıl değerlendirilmelidir? (12 kelime)

Bu durum doğrudan

2-) Metne göre hadislere yönelik itirazın tehlikesi neden yalnızca bir metin tartışması değildir? (18 kelime)

Çünkü mesele sadece bir

3-) “On daire” ifadesi neyi ima etmektedir? (12 kelime)

Önceden ortaya konmuş

4-) Metinde kusurun hadise dönemeyeceği söylenirken nasıl bir ön kabul bulunmaktadır? (17 kelime)

Sağlam esaslar dikkate alındığında

5-) Yanlış anlamamanın kişiye ait sayılması, okuma sorumluluğu açısından ne yükler? (11 kelime)

Okuyana daha

6-) Buradaki yaklaşım, “anlamadım, öyleyse yanlıştır” tavrına nasıl cevap vermektedir? (11 kelime)

Anlayamamanın yanlışlığın

7-) Metnin önerdiği tavırda reddetme yerine hangi üç yorum yolu açık tutulmaktadır? (9 kelime)

Açıklama, yorumlama

8-) Metnin hitabındaki sertlik hangi amaca hizmet ediyor olabilir? (15 kelime)

Dikkatsiz inkârın ciddiyetini

9-) Pasajın bütününden hareketle doğru yaklaşım nasıl özetlenir? (14 kelime)

Güç görünen hadislere

lisans 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise- itirazin-reddi - Set 4

1-) Metinde bir hadisi yanlış bulmayı bahane ederek hangi sınırın aşılmaması isteniyor? (12 kelime)

Bu bahaneyle hadislere

2-) “Önce on esasa bak” çağırısı, düşünme sürecinde hangi sırayı öğretmektedir? (11 kelime)

Önce temel

3-) Metindeki anlatıma göre gerçek hata bulunduğu ilk şüphe nereye yönelmelidir? (7 kelime)

İnsan

4-) Hadisin kendisine doğrudan kusur yüklenmemesi ne tür bir saygı çerçevesi oluşturur? (10 kelime)

Rivayetlere karşı

5-) Bir rivayeti reddetmek için önce bütün esasları çürütme şartı konulması, delillendirme bakımından ne ifade eder? (12 kelime)

Reddin kolay ve

6-) Metinde “insaf” sahibi olma çağırısı neden özellikle önemlidir? (16 kelime)

Çünkü kişi kendi hoşuna

7-) Akla uzak görünen hadis için “bir açıklaması olabilir” demek nasıl bir zihnî olgunluk gösterir? (11 kelime)

Kendi bilgisinin

8-) Metin, tenkit ile inkâr arasında nasıl bir fark gözetmektedir? (10 kelime)

Ölçülü incelemeyi

9-) Bu bölümün ana mesajı hangi kısa cümleyle verilebilir? (10 kelime)
Anlamadığın hadise

lisans 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise- itirazin-reddi - Set 5

1-) Metinde eleştirilen yaklaşım, bir rivayetten hareketle hangi genellemeyi yapma tehlikesi taşır? (11 kelime)

Tek bir

2-) Bu genellemenin daha ileri sonucu olarak hangi manevâ zarar gündeme gelir? (9 kelime)

Resûlullah'ın yüksek

3-) On esasın varlığı, okuyucuya ne tür bir güvence sunmaktadır? (11 kelime)

Zor görünen

4-) “Hakikî kusur varsa bize aittir” sözü, metni anlama işinde insanın hangi yönünü hatırlatır? (9 kelime)

İnsanın yanılabilir,

5-) “Sû-i fehim” ifadesinin işaret ettiği problem nedir? (8 kelime)

Metni yanlış

6-) Bir hadisi reddetmeden önce esasları iptal etme şartı, düşünce disiplinine nasıl katkı sağlar? (10 kelime)

Dağınık itiraz

7-) Metin neden doğrudan inkâr yerine yorum ihtimallerine kapı açıyor? (13 kelime)

Çünkü dinî metinlerde

8-) Açıklama, yorum veya farklı ifade tarzı ihtimali kabul edilince okuyucunun tavrı nasıl değişmelidir? (10 kelime)
Kesin reddeden

9-) Bu pasajdan hareketle “eleştirel düşünme” nasıl dengelenmelidir?
(10 kelime)
Saygı, usul

lisans 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise- itirazin-reddi - Set 6

1-) Sonuç kısmının muhatabı olan kişi neden özellikle sert bir dille uyarılıyor? (16 kelime)

Çünkü dikkatsiz itirazı sadece

2-) Metindeki çağrıya göre bir rivayet ilk bakışta problemli görünürse ne yapılmalıdır? (10 kelime)

Önceden konulan

3-) On esasın tamamı dikkate alındığında inkârın önüne nasıl geçilmiş oluyor? (15 kelime)

Çünkü bu esaslar,

4-) Metin, hatanın hadiste olamayacağını söylerken hangi güven anlayışına dayanıyor? (14 kelime)

Nebevî rivayetlere karşı

5-) Anlama kusurunun kişiye ait olduğunun söylenmesi, öğrenme sürecinde nasıl bir fayda sağlar? (13 kelime)

Kişiyi savunmaya geçmek

6-) Hadisi reddetmek için ilkeleri çürütme zorunluluğu hangi mantıksal standardı koymaktadır? (8 kelime)

Sonuca varmadan

7-) Metnin tavsiye ettiği “tefsir, tevil veya tabir arama” yaklaşımı neyi korur? (9 kelime)

Hem metnin

8-) Bu yaklaşım, modern öğrencinin dinî metinlerle ilişkisinde hangi yanlış alışkanlığı düzeltir? (11 kelime)

Hızlı hüküm

9-) Pasajda akıl tamamen dışlanıyor mu, yoksa akla başka bir yer mi veriliyor? (17 kelime)

Akıl dışlanmıyor; fakat tek

CEVAP ANAHTARI

lisans 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Sonuç kısmında hadislere karşı aceleyle itiraz eden kişiye yöneltilen temel uyarı nedir?

Bir rivayeti yanlış anlayıp bunu bahane ederek hadisleri ve dolaylı olarak Peygamber Efendimiz'in korunmuşluğunu zedeleyecek bir tavra girmemesi istenmektedir.

2-) Metinde geçen on esasın böyle bir itirazı durdurmada nasıl bir işlev gördüğü belirtiliyor?

Bu esasların, kişiyi hemen inkâra gitmekten alıkoyacak kadar güçlü açıklama çerçevesi sunduğu ifade ediliyor.

3-) Bir rivayette gerçek bir kusur var sanılırsa, metne göre bu kusur kime nisbet edilmelidir?

Öncelikle hadise değil, onu değerlendiren ve aktaran insan tarafındaki eksikliğe bağlanmalıdır.

4-) Rivayette hakiki bir problem yoksa, yanlışlık nerede aranmalıdır?

Anlamada yapılan hatada, yani kişinin kavrayışındaki kusurda aranmalıdır.

5-) Metne göre hadisleri inkâr veya reddetmek isteyen kişinin önce neyi yapması gerekir?

Önce bu on esası çürütmesi ve geçersiz hale getirmesi gerekir.

6-) Buradaki düşünce örgüsünde “önce ilkeleri değerlendirme, sonra hüküm verme” yaklaşımı neyi göstermektedir?

Dini metinler hakkında peşin hükümle değil, usul ve ölçüyle konuşmak gerektiğini göstermektedir.

7-) Metin, akla aykırı gibi görünen bir hadisle karşılaşan kimseye nasıl bir tutum tavsiye ediyor?

Hemen reddetmek yerine bunun açıklaması, uygun yorumu veya başka bir ifade tarzı olabileceğini düşünmesini tavsiye ediyor.

8-) “İlişme” şeklindeki uyarı, metnin üslubu açısından nasıl anlaşılmalıdır?

Delilsiz ve aceleci tenkidden uzak durma, hürmet ve ihtiyatla yaklaşma çağrısı olarak anlaşılmalıdır.

9-) Bu pasajın ana fikrini bir cümleyle nasıl ifade edersin?

Hadislerde zorluk görüldüğünde inkâra koşmak yerine sağlam usulle

düşünmek, kusuru önce kendi anlayışımızda aramak gerekir.

10-) Metnin bütününde savunulan temel ilke nedir?

Hadisler karşısında ilk refleks reddetmek değil, doğru anlama yollarını aramak olmalıdır.

lisans 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise- itirazin-reddi - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Son bölümde eleştirilen kişi hangi özelliklerle tasvir edilmektedir? Adaletsiz, dikkatsiz, imanı zayıf, felsefî güveni yüksek, benmerkezci ve tenkit etmeye yatkın biri olarak tasvir edilmektedir.

2-) Bu sıfatların bir arada verilmesi, kişinin hangi yanlış tutumunu öne çıkarıyor?

Kendi aklını yeterli görüp dinî rivayetlere karşı üstten ve aceleci biçimde hüküm vermesini öne çıkarıyor.

3-) Metinde hadisler üzerinden dolayıli biçimde hangi daha büyük makama zarar verme tehlikesinden söz ediliyor?

Resûlullah'ın güvenilirliğine ve masumiyet makamına gölge düşürme tehlikesinden söz ediliyor.

4-) On esasın "seni inkârdan vazgeçirir" denmesi ne anlama gelir?

Bu ilkelerin, görünen güçlüğü mutlak inkâr sebebi olmadığını göstererek kişiyi daha temkinli düşünmeye sevk etmesi anlamına gelir.

5-) "Kusur bize aittir" düşüncesi, bilgi ahlakı bakımından hangi erdemi öğretir?

Kendi anlayışının sınırlı olabileceğini kabul eden tevazu ve öz eleştiri erdemini öğretir.

6-) Metin, hadise değil de anlamaya dönük hata ihtimalini öne çıkararak hangi yöntemi benimsemektedir?

Metni suçlamadan önce yorumlayanın konumunu sorgulayan ihtiyatlı bir yöntemi benimsemektedir.

7-) Bir kişinin hadisi reddetmek için önce bu esasları geçersiz sayması gerektiği söylenirken hangi mantık kuruluyor?

Hadisleri savunan temel çerçeve ayakta durdukça tek tek rivayetlere yöneltilen itirazların kesin delil sayılamayacağı mantığı kuruluyor.

8-) Akla ters gibi görünen bir rivayet karşısında üç ihtimalden söz edilmesi hangi ihtiyatı gösterir?

Metnin farklı açıklama katmanları olabileceğini kabul eden yorum sorumluluğunu gösterir.

9-) Bu parçadan çıkan en önemli uyarı nedir?

Hadisleri değerlendirirken kibirli tenkit yerine usul, insaf ve dikkatle hareket etmek gerekir.

10-) Bu parçayı bir öğüt cümlesine dönüştürsen nasıl söylersin?
Hadislerde güçlük görünce inkâra koşma; önce usulü düşün, sonra manayı aramaya devam et.

lisans 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise- itirazin-reddi - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Sonuç bölümünde bir rivayetin ilk bakışta gerçekte uyuşmuyor görünmesi nasıl değerlendirilmelidir?

Bu durum doğrudan rivayetin yanlışlığına hükmettirmez; önce açıklayıcı esaslar ışığında yeniden düşünölmelidir.

2-) Metne göre hadislere yönelik itirazın tehlikesi neden yalnızca bir metin tartışması değildir?

Çünkü mesele sadece bir rivayet değil, o rivayetler yoluyla Peygamberimizin yüksek makamına uzanan bir saygı ve güven meselesidir.

3-) “On daire” ifadesi neyi ima etmektedir?

Önceden ortaya konmuş ilkelerin meseleyi çeşitli yönlerden kuşatarak itirazı daraltmasını ima etmektedir.

4-) Metinde kusurun hadise dönemeyeceği söylenirken nasıl bir ön kabul bulunmaktadır?

Sağlam esaslar dikkate alındığında problemin çoğu zaman metnin kendisinde değil, insan tarafındaki eksiklikte olduğu ön kabulü bulunmaktadır.

5-) Yanlış anlamamanın kişiye ait sayılması, okuma sorumluluğu açısından ne yükler?

Okuyana daha dikkatli, daha ehil ve daha ölçölü okuma sorumluluğu yükler.

6-) Buradaki yaklaşım, “anlamadım, öyleyse yanııştır” tavrına nasıl cevap vermektedir?

Anlayamamanın yanlışlığın delili olmadığını, bazen eksikliğin anlayanda bulunabileceğini söyleyerek cevap vermektedir.

7-) Metnin önerdiği tavırda reddetme yerine hangi üç yorum yolu açık tutulmaktadır?

Açıklama, yorumlama ve farklı ifade biçimi ihtimalleri açık tutulmaktadır.

8-) Metnin hitabındaki sertlik hangi amaca hizmet ediyor olabilir?

Dikkatsiz inkârın ciddiyetini hissettirmek ve okuyucuyu sarsarak daha sorumlu düşünmeye yöneltmek amacına hizmet ediyor olabilir.

9-) Pasajın bütününden hareketle doğru yaklaşım nasıl özetlenir?

Güç görünen hadislere karşı inkâr değil, usul sahibi araştırma ve saygılı yorum esas alınmalıdır.

lisans 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise- itirazin-reddi - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Metinde bir hadisi yanlış bulmayı bahane ederek hangi sınırın aşılması isteniyor?

Bu bahaneyle hadislere ve onların dayandığı peygamberlik makamına saldırı sınırının aşılması isteniyor.

2-) “Önce on esasa bak” çağrısı, düşünme sürecinde hangi sırayı öğretmektedir?

Önce temel ölçüleri öğrenip sonra özel mesele hakkında hüküm vermeyi öğretmektedir.

3-) Metindeki anlatıma göre gerçek hata bulunduğu ilk şüphe nereye yönelmelidir?

İnsan tarafındaki eksik değerlendirme ve anlayışa yönelmelidir.

4-) Hadisin kendisine doğrudan kusur yüklenmemesi ne tür bir saygı çerçevesi oluşturur?

Rivayetlere karşı hürmetli, ihtiyatlı ve ilmî bir yaklaşım çerçevesi oluşturur.

5-) Bir rivayeti reddetmek için önce bütün esasları çürütme şartı konulması, delillendirme bakımından ne ifade eder?

Reddin kolay ve keyfî olamayacağını, güçlü bir karşı temellendirme gerektirdiğini ifade eder.

6-) Metinde “insaf” sahibi olma çağrısı neden özellikle önemlidir?

Çünkü kişi kendi hoşuna gitmeyen veya zor anladığı şeyi hemen yanlış sayma eğiliminden ancak insafla kurtulabilir.

7-) Akla uzak görünen hadis için “bir açıklaması olabilir” demek nasıl bir zihnî olgunluk gösterir?

Kendi bilgisinin sınırlı olduğunu bilip anlam kapılarını kapatmayan bir olgunluk gösterir.

8-) Metin, tenkit ile inkâr arasında nasıl bir fark gözetmektedir?

Ölçülü incelemeyi tümünden reddetmeden, delilsiz ve yıkıcı inkâra karşı çıkmaktadır.

9-) Bu bölümün ana mesajı hangi kısa cümleyle verilebilir?

Anlamadığın hadise saldırma; önce usulü öğren, sonra yorum imkânını ara.

lisans 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise- itirazin-reddi - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metinde eleştirilen yaklaşım, bir rivayetten hareketle hangi genellemeyi yapma tehlikesi taşır?

Tek bir rivayet üzerinden bütün hadis mirasını değersiz görme tehlikesi taşır.

2-) Bu genellenenin daha ileri sonucu olarak hangi manevî zarar gündeme gelir?

Resûlullah'ın yüksek güven makamına dil uzatma sonucu gündeme gelir.

3-) On esasın varlığı, okuyucuya ne tür bir güvence sunmaktadır?

Zor görünen rivayetlerin anlaşılması için elde sağlam ilkeler bulunduğu güvencesini sunmaktadır.

4-) “Hakikî kusur varsa bize aittir” sözü, metni anlama işinde insanın hangi yönünü hatırlatır?

İnsanın yanılabilir, eksik ve sınırlı bir varlık olduğunu hatırlatır.

5-) “Sû-i fehîm” ifadesinin işaret ettiği problem nedir?

Metni yanlış kavrama, manayı yerli yerine oturtamama problemidir.

6-) Bir hadisi reddetmeden önce esasları iptal etme şartı, düşünce disiplinine nasıl katkı sağlar?

Dağınık itiraz yerine tutarlı, sistemli ve temellendirilmiş düşünmeye katkı sağlar.

7-) Metin neden doğrudan inkâr yerine yorum ihtimallerine kapı açıyor?

Çünkü dinî metinlerde ilk görünüşün ötesinde daha derin anlam katmanları bulunabileceğini kabul ediyor.

8-) Açıklama, yorum veya farklı ifade tarzı ihtimali kabul edilince okuyucunun tavrı nasıl değişmelidir?

Kesin reddeden tavırdan araştıran, soran ve anlamaya çalışan tavra geçmelidir.

9-) Bu pasajdan hareketle “eleştirel düşünme” nasıl dengelenmelidir?

Saygı, usul ve öz eleştiri ile dengelenmeli; eleştiri inkâra dönüşmemelidir.

lisans 24-soz-p29-netice-i-kelam-on-asil-uzerinden-ehadise-itirazin-reddi - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Sonuç kısmının muhatabı olan kişi neden özellikle sert bir dille uyarılıyor?

Çünkü dikkatsiz itirazı sadece bir fikir hatası değil, kutsal emanetlere karşı tehlikeli bir saygısızlık olarak görülüyor.

2-) Metindeki çağrıya göre bir rivayet ilk bakışta problemli görünürse ne yapılmalıdır?

Önceden konulan ölçüler dikkate alınmalı ve hemen olumsuz hüküm verilmemelidir.

3-) On esasın tamamı dikkate alındığında inkârın önüne nasıl geçilmiş oluyor?

Çünkü bu esaslar, görülen problemin farklı açılardan çözülebileceğini göstererek inkârın tek seçenek olmadığını ortaya koyuyor.

4-) Metin, hatanın hadiste olamayacağını söylerken hangi güven anlayışına dayanıyor?

Nebevî rivayetlere karşı esaslı bir güven ve onları anlamada insanın kusurunu önceleme anlayışına dayanıyor.

5-) Anlama kusurunun kişiye ait olduğunun söylenmesi, öğrenme sürecinde nasıl bir fayda sağlar?

Kişiyi savunmaya geçmek yerine yeniden okumaya, danışmaya ve daha derin düşünmeye sevk eder.

6-) Hadisi reddetmek için ilkeleri çürütme zorunluluğu hangi mantıksal standardı koymaktadır?

Sonuca varmadan önce dayanak sistemiyle hesaplama standardını koymaktadır.

7-) Metnin tavsiye ettiği “tefsir, tevil veya tabir arama” yaklaşımı neyi korur?

Hem metnin haysiyetini hem de yorum faaliyetinin ciddiyetini korur.

8-) Bu yaklaşım, modern öğrencinin dinî metinlerle ilişkisinde hangi yanlış alışkanlığı düzeltir?

Hızlı hüküm verme ve kendi aklını tek ölçü sayma alışkanlığını düzeltir.

9-) Pasajda akıl tamamen dışlanıyor mu, yoksa akla başka bir yer mi veriliyor?

Aklıl dışlanmıyor; fakat tek başına mutlak hâkim olmaktan çıkarılıp usul

ve insaf içinde kullanılacak bir yere konuyor.